

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 12/2011 rd

Regeringens proposition till riksdagen om stats- budgeten för 2012

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 13 oktober 2011 en proposition om statsbudgeten för 2012 (RP 59/2011 rd) till finansutskottet för beredning.

Enligt 38 § 3 mom. i riksdagens arbetsordning har jord- och skogsbruksutskottet beslutat lämna utlåtande om budgetpropositionen till finansutskottet

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Jyri Inha och konsultativ tjänsteman Kirsti Vallinheimo, finansministeriet
- avdelningschef Heimo Hanhilahti, förstråd Marja Hilska-Aaltonen, ekonomidirektör Hannele Laihonen, konsultativ tjänsteman Heikki Piiparinen och vattenöverinspektör Leena Westerholm, jord- och skogsbruksministeriet
- undervisningsråd Susanna Tauriainen, Utbildningsstyrelsen
- överdirektör Hannu Raitio, Skogsforskningsinstitutet

- utvecklingschef Pekka Ripatti, Skogsbrukets utvecklingscentral Tapio
- specialforskare, teknologie doktor Heikki Lehtonen, Lantbruksekonomiska forskningsanstalten
- verkställande direktör Jouko Setälä, ProAgria Maaseutukeskusten Liitto
- direktör Seppo Aaltonen och utvecklingsexpert Lasse Lahtinen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- ombudsman Jonas Laxåback, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- ombudsman Jyrki Jalkanen, Handelsträdgårdsförbundet
- vice verkställande direktör Simo Jaakkola, Maskinföretagarnas förbund rf
- chef för skogsfrågor Jouni Väkevä, Skogsindustri rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Forststyrelsen
- Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet
- Vattenverksföreningen
- OP-Pohjola
- Renbeteslagsföreningen
- Byaverksamhet i Finland rf
- Finlands 4H-förbund.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Jordbruk

Det är viktigt att främja jordbrukets och landsbygdens konkurrenskraft och strukturella utveckling, anser utskottet. Jordbrukspolitiken bör stödja en lönsam verksamhet på aktiva gårdar, garantera att jordbrukarnas inkomster utvecklas positivt och bidra till att produktionen av livsmedel med inhemska råvaror håller nuvarande nivå. Det är viktigt att familj jordbruket utvecklas mot bättre produktivitet och konkurrenskraft.

Utskottet noterar att jordbruket i mycket snabb takt gick från högre lönsamhet och jordbruksinkomster 2006—2007 till låga inkomster och låg lönsamhet 2008—2011. Trenden kommer inte att vända under de närmaste åren, om inte priserna på jordbruksprodukter efter 2011 tar en klar sväng mot det bättre och stiger med kraft. Dessutom är det svårt att bibehålla jordbrukarnas inkomstnivå i ett läge där jordbrukets produktivitet och struktur ska utvecklas samtidigt som priserna på kritiska produktionsinsatser fortsatt är höga. Jordbrukets struktur och gårdarnas output/inputrelation behöver utvecklas positivt och priserna på jordbruksprodukter stiga och jordbrukets konkurrenskraft förbättras för att stöden inte ska spela en så avgörande roll för de totala intäkterna av jordbruk.

Den stora frågan för expanderande gårdar är fortfarande så vitt utskottet kan se att en större andel främmande kapital i första fasen försvagar lönsamheten och förbättrar den först på sikt. För att garantera en positiv strukturutveckling och trygga en högre inkomstnivå krävs det stabila och långsiktiga jordbruksstöd. Utskottet poängterar att såväl inkomst- som strukturstöd är viktiga för att jordbruket ska utvecklas, och särskilt viktigt är det att regeringen ger akt på hur lönsamheten utvecklas på unga jordbrukares gårdar och gårdar som bedriver ett aktivt jordbruk inom alla produktionsområden och att den i förekommande fall skrider till åtgärder för att säkra verksamhetsvillkoren. Det är angeläget att trygga en lönsam mjölkproduktion och förbättra köttpro-

duktionens lönsamhet. Primärproduktionen måste få en starkare ställning i livsmedelskedjan genom bättre distributions- och handelsvillkor för sina produkter, och i det sammanhanget måste beredningens och handelns dominerande roll utvärderas på nytt. Målet bör vara en bättre balans på marknaden med avseende på primärproduktionen. Det måste också effektivare insatser till för att främja exporten av jordbruksprodukter

Inte minst för att gårdar ska kunna utvidga krävs det som sagt att det finns tillgång till adekvata strukturstöd och att de utnyttjas. Även om strukturstöden utnyttjas fullt ut ser investerarna ut att ge dålig avkastning så länge insatspriserna är fortsatt höga. Dessutom kan miljömålen och målen för djurens välfärd komma att kräva mer strukturstöd, för de frågor som påverkar dem bestäms i många fall i samband med gårdens investeringar.

Utskottet erfar att 2011 års anslag för strukturstöd huvudsakligen till jordbruket och rennäringen kommer att ligga klart under de 94 miljoner euro som reserverats för dem i dispositionsplanen för 2011. Det beror främst på att jordbrukarnas investeringsaktivitet har minskat ju svårare de fått med lönsamheten inom jordbruket. Läget har varit oförändrat redan i ett par år. Den finansiella situationen för Jordbrukets utvecklingsfond som hjälper till att finansiera investeringar kommer att försvagas under de närmaste åren i och med att den inte får några betydande inkomster som skulle kunna upprätthålla fondens balans. Fonden kan inte heller räkna med transfereringar från statsbudgeten. I de statsfinansiella ramarna finns inget budgetanslag alls för Jordbrukets utvecklingsfond. Preliminära kalkyler pekar mot att fonden kan betala ut lika mycket stöd som nu fram till 2014 och att den därefter under 2015 och 2016 bara har omkring hälften så mycket att bidra med. EU:s nästa finansieringsperiod börjar 2014, men än så länge vet man ingenting om hurdana belopp som kommer att kunna betalas ut i enskilda strukturstöd och hur stort EU:s finansiella bidrag till dem kommer att vara.

En verksamhets- och finansplan för Jordbrukets utvecklingsfond för 2013—2016 är under arbete, konstaterar utskottet. Det behövs en utvärdering av fondens funktion, struktur och status som finansiell kanal för investeringar. En av knäckfrågorna för att utveckla jordbruksnäringen i Finland är att jordbrukets strukturstöd kan tryggas på sikt. Därför måste fondens kapital säkras och det måste ses till att den fortsatt är det viktigaste finansiella instrumentet för utveckling av jordbruket.

Skogsbruk

För hållbart jordbruk budgeterades 76 miljoner euro i statligt stöd för 2011. Jord- och skogsbruksministeriet bedömer att det i år behövs 90—95 miljoner euro i anslag, vilket betyder att arbeten för 10—15 miljoner euro som man hade tänkt göra i år finansieras med anslagen för 2012. Där har man också räknat in tilläggsbudgetpropositionen. Behovet av anslag mot slutet av 2011 påverkas i väsentlig grad av hur långt man kommit med skogsodlingsinsatserna till följd av de förödande stormarna 2010 och hur stora mängder flis som producerats av den energived som drivits 2010. I den tredje tilläggsbudgeten för 2011 föreslås att 3,75 miljoner euro flyttas från moment 30.60.47 (Energistöd för klenträäd) till moment 30.60.44 (Stöd för trygghet av virkesproduktionens uthållighet). Anslaget på moment 30.60.47 är ett reservationsanslag och därmed kan 9,75 miljoner euro av anslaget användas 2012. Det betyder att totalt 17 miljoner euro är disponibelt på momentet 2012. Men anslaget blir inte disponibelt förrän systemet med energistöd för klenvirke har blivit infört.

Anslagen för skogsbruk har alltså redan i de senaste årens statsbudgetar varit otillräckliga och är det också i år och därför vill utskottet peka på hur svårt läget är på grund av de minskade anslagen. De föreslagna låga anslagen kräver att man antingen ser över stödsystemen i deras helhet eller att man tummar på skogsvårdsambitionerna. Utskottet lyfter fram skogsvårds målen i skogslagstiftningen. Virkesproduktion är en exceptionellt långsiktig verksam-

het där nyttan av investeringar i skogsvård och markberedning realiserar sig först årtionden senare. För att stödet till vård av ungskog ska ha effekt måste det huvudsakligen riktas till vård av plantbestånden. I ett nationalekonomiskt perspektiv är det motiverat att främja ett hållbart skogsbruk och säkra den framtida virkesproduktionen.

Ett hållbart skogsbruk bidrar också till att tygla klimatförändringen och till att förbättra möjligheterna att använda förnybar energi. Anslagen i ramförslaget är ett stort problem, inte bara när det gäller att trygga virkesproduktionen utan också med tanke på ökad användning av klenvirke för energi. Utskottet noterar att det finns planer på att öka användningen av energivirke från 8—10 miljoner kubikmeter fast mått som var det tidigare målet i det Nationella skogsprogrammet 2015 till 15 miljoner kubikmeter.

De samlade åtagandena för förnybar energi från 2010 som bygger på EU-lagstiftning kräver att Finland höjer andelen förnybar energi till 38 procent senast 2020. Skogsflis ska uppfylla mer än hälften av åtagandet. För tillfället ser det ut som om det beräknade tillskottet av förnybar energi från till exempel vindkraft inte realiserar sig inom den tid som man räknat med, inte minst på grund av de höga kostnaderna för havsvindkraft. Utskottet tycker därför att anslag för stödjande av förnybar energi smidigt ska kunna flyttas över till exempel till stöd för användning av energivirke för att det ska vara möjligt att nå de ambitiösa målen för förnybar energi. Men det måste samtidigt säkerställas att stöden för förnybar energi är förutsebara och konsekventa.

Handlingsprogrammet för mångfald i skogar i södra Finland (Metso) är en helhet som hittills har genomförts på ett balanserat sätt med både jord- och skogsbruksministeriets och miljöministeriets anslag. Programmet har medverkat till att attityderna till skyddet av skogar har blivit betydligt positivare. Jord- och skogsbruksministeriet finansierar åtgärder i ekonomiskogar och miljöministeriet åtgärder inom skyddsområden. Inom 90 procent av skogarna i Finland är ekonomiskogar och därmed spelar de en central roll i att värna mångfalden. Hittills har jord- och skogsbruksministeriet finansierat omkring 40

procent och miljöministeriet ca 60 procent av programmet. Utskottet konstaterar att budgetpropositionen gör det svårare att genomföra programmet på ett balanserat sätt eftersom jord- och skogsbruksministeriets anslag minskar, medan miljöministeriets anslag till finansiering av programmet Metso ökar i enlighet med regeringsprogrammet. När anslaget minskar går jord- och skogsbruksministeriets disponibla anslag i slutet av ramperioden nästan i sin helhet till att förnya gamla avtal om miljöstöd. Det betyder att några nya avtal om Metso-objekt knappast kan slutas. För att de övergripande målen ska nås är det ytterst viktigt att det också inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde ses till att programmet Metso kan genomföras.

De krympande resurserna försvårar framför allt för skogsforskningen under ramperioden. Resurserna för skogsforskning minskar på grund av de inbesparingar som ska göras gemensamt inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde och olika förvaltningar. Det är ett stort problem att det ska skäras i resurserna, med hänsyn till att behovet av forskningsdata hela tiden ökar i skogssektorn.

Finansiering av forskning och landsbygdsrådgivning

I Finland kommer konkurrenskraften inom jordbruket och livsmedelsekonomin allt mer att bygga på stark kompetens hos alla aktörer i livsmedelskedjan och utveckling och snabb lansering av innovationer, alltså nya produkter som involverar bioenergi, ny produktionsteknik och nya miljövänliga produktionsmetoder.

Det är viktigt att de ekonomiska regionerna med landsortskaraktär har tillgång till sådan heltäckande rådgivning som landsbygdsföretagen behöver och erbjuder en stabil kunskapsbas för landsbygdsutveckling. Tillgången till rådgivningstjänster bör säkras och utvecklas långsiktigt, både genom nationella och EU-medfinansierade insatser. Det finns konsulentorganisationer för företagsrådgivning som bidrar till att skapa företagsamhet på landsbygden, höja affärskompetensen och genomföra generationsväxlingar och andra ägarbyten. I samråd med övriga

landsbygdsaktörer arbetar rådgivningsorganisationerna för att utveckla näringsverksamheten och för att bredda företagsamheten på landsbygden. Årligen anlitar fler än 30 000 gårdar och landsbygdsföretag landsbygdscentralernas tjänster.

Jordbruks- och livsmedelsforskningen tar fram och förmedlar i samarbete med rådgivningen forskningsbaserad kunskap i syfte att utveckla jordbruk, trädgårdsodling, livsmedelsekonomi och anknytande företagsamhet på landsbygden. Den biologiska, ekonomiska och teknologiska forskningen i jordbruk, trädgårdsodling och livsmedelsekonomi är koncentrerad till forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi (MTT). Genom sin forskning bygger forskningscentralen upp ett viktigt faktaunderlag för livsmedelsmarknaden och konsumenterna om insatsvarorna och råvaruproduktionen i hela livsmedelskedjan och om beredningen.

Det är viktigt, menar utskottet, att det anvisas adekvata anslag för utveckling av gårdsbruk och andra landsbygdsnäringar under moment 30.10.50 och för omkostnaderna vid forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi under moment 30.20.01.

Främjad inhemsk matproduktion och ekologisk produktion

Anslagen på moment 30.20.46 och 30.20.47 används till att stödja breda rikstäckande program för marknadsföring och utveckling av produktionen och till att främja användningen av närproducerad och ekologiskt producerad mat. Enligt regeringsprogrammet ska det genomföras ett program för utveckling av ekologisk odling och närproducerad mat som ska bredda och öka produktionen i motsvarighet till efterfrågan, stärka den ekologiska produktionskedjan och höja den närproducerade matens beredningsvärde. Finland bör ha en jordbrukspolitisk strategi som går ut på att öka andelen ekologiskt producerad och närproducerad mat i betydande grad. Det behövs mer tväradministrativt samarbete mellan jord- och skogsbruksministeriet och arbets- och näringsministeriet om att främja beredning och marknadsföring. För att främja användningen av

ekologiskt producerade och närproducerade livsmedel är det viktigt att ta fram nya konkreta åtgärder för att förkorta transporterna och gynna fortsatt livsmedelsberedning i närområdet. Det är också viktigt att främja det yrkesmässiga insjöfisket och underlätta marknadstillträdet för lokalt fångad fisk. Handelns och industrins ställning i kedjan av närproducerade livsmedel bör dessutom följas upp noggrannare och möjligheterna att rent konkret förbättra producenternas villkor klarläggas närmare.

Växthusproduktion

Men hänvisning till sitt utlåtande om regeringens proposition om ändring av lagstiftningen om energibeskattnings (JsUU 20/2010 rd — RP 147/2010 rd) menar utskottet att systemet med skatteåterbäring till energiintensiva företag måste ses över så att också små växthusföretag omfattas av återbäringen. För tillfället skärs det i energiskatterna bara till den del de överstiger 50 000 euro.

Avfiskning

Det är möjligt att avlägsna fosfor från Östersjön och andra eutrofierade vatten med hjälp av effektivare yrkesmässigt mörtfiske. I år har ett rikstäckande program startats till stöd för yrkesfiskares avfiskningsinsatser i havsområdet och kring Lokka—Porttipahta och Pyhäjärvi och Onkamonjärvi i Säkylä. I samband med reservationsanslaget för främjande av fiskerinäringen och marknadsföringen och strukturpolitiken nämns det att anslaget får användas för utgifter för främjad avfiskning inom havsfisket. Det är viktigt att anslaget också får användas på de inre vattnen, anser utskottet. För att befästa avfiskningssystemet behövs det ett program på 3—5 år som stöder uppbyggnaden av ett system för yrkesmässigt fiske både på de inre vattnen och i havsområdet.

Vägar

Ett välfungerande vägnät är av central betydelse för all verksamhet på landsbygden, framhåller utskottet. Det är också en grundläggande förutsättning för virkesproduktionen och virkesför-

sörjningen. Ett undermåligt vägnät, särskilt i menforestid, leder till starka säsongfluktuationer inom branschen och förorsakar sektorn extra kostnader. De enskilda vägarnas skick spelar en stor roll både för dem som bor vid dem och för landsbygdsnäringarna. Det måste satsas tillräckligt på att rusta upp vägarna. Dessutom har det sekundära vägnätet försämrats och behöver rustas upp.

Vattenhushållning

Ju frekventare extrema väder- och vattenförhållanden blir, desto större växer sig behovet att vara förberedd inför översvämningssrisker, torka och särskilda situationer inom vattenförsörjningen. Dessutom ökar behovet att grundligt renovera vattenbyggnadskonstruktioner och att utarbeta vattenförsörjningsplaner för hur sjöar och vattendrag ska restaureras. Kapitelanslaget får användas för att främja regionalt vattenförsörjningssamarbete, beredskapsplaner för särskilda situationer och vattenförsörjning på landsbygden.

Anslaget på moment 30.50.31 (Stöd till vattenförsörjningen och skyddet mot översvämningar) är avsett till betalning av för vattendragsåtgärder och av särskilda skäl också för vatten- och avloppsprojekt som utförs statens arbete. Enligt regeringsprogrammet ska det sparas 3 miljoner euro på momentet 2012. Anslaget för vatten- och avloppsåtgärder på landsbygden ska precis som under de senaste åren i första hand användas för att bygga ut avloppsnäten i glesbygden. Trots stor efterfrågan kan stöd från momentet inte beviljas för andra nya vatten- och avloppsprojekt. Utskottet vill särskilt framhålla hur litet anslaget är.

4H-verksamhet

4H-verksamheten främjar landsbygdens livskraft och attraktivitet som boendemiljö genom att ordna varierad fritidssysselsättning och serviceverksamhet, sysselsätta unga och ge dem möjlighet att pröva på företagsamhet i sin hemtrakt. Verksamheten spelar en viktig roll för samhällsgarantin för unga. Organisationen prioriterar frågor som gäller skog, natur och miljö och som

kräver olika slags praktiska färdigheter. Det finns 2 900 klubbar och verksamheten omfattar ungefär 70 000 barn och unga.

Under moment 30.10.55 (Statsbidrag för 4H-verksamhet) föreslås ett minskat anslag jämfört med budgeten för i år. Utskottet anser emellertid att det behövs ett adekvat anslag för 4 H-verksamhet.

Hästhushållning

Hästhushållningen med anknytande funktioner (bl.a. hästuppfödning, träning och andra stöd-tjänster) utgör en socioekonomiskt betydande bransch i Finland. Därför är det viktigt att främja hästuppfödning och hästsport.

Renhushållning

Rennäringen spelar en viktig roll för näringslivet i glesbygderna i norr. Den ger en utkomst,

den är en viktig image-skapande sidobransch för turistnäringen och den har också en stor kultur-bärande roll. Därför behövs det adekvata anslag för att främja rennäringen.

Viltskador

Enligt 9 § 2 mom. i viltskadelagen (105/2009) kan viltskador (orsakade av bl.a. stora rovdjur) ersättas bara inom ramen för statsbudgeten. För att ersättningar ska kunna betalas ut utan avbrott ska ett så stort anslag reserveras för ändamålet att det täcker in skadorna.

Ställningstagande

Jord- och skogsbruksutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors den 11 november 2011

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Lauri Heikkilä /saf
medl. Heikki Autto /saml
Satu Haapanen /gröna
Lasse Hautala /cent
Anne Kalmari /cent
Timo V. Korhonen /cent
Pirkko Mattila /saf

Jari Myllykoski /vänst
Mats Nylund /sv
Kari Rajamäki /sd
Janne Sankelo /saml
Arto Satonen /saml
Katja Taimela /sd
Reijo Tossavainen /saf
Tytti Tuppurainen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius
utskottsråd Jaakko Autio.

AVVIKANDE MENING

Motivering

Vi centerledamöter i jord- och skogsbruksutskottet anser att budgetpropositionen för 2012 går stick i stäv med regeringsprogrammet. Den innebärens risk inte bara för lönsamheten i vår matproduktion utan också för genomförandet av vårt nationella skogsprogram och åtagandet att öka andelen förnybar energi.

Trots att vårt finländska jordbruk befinner sig i en lönsamhetskris föreslår regeringen att anslagen under jordbrukets huvudtitel ska minskas med 4,2 procent jämfört med 2,2 procent i snitt under de övriga huvudtitlarna. Vi godkänner inte de föreslagna nedskärningarna i jord- och skogsbruket.

Det är ytterst kortsiktig att sänka anslagen för jordbruket och det står också i strid med målen i regeringsprogrammet. Enligt regeringsprogrammet arbetar regeringen "för att trygga ett konkurrenskraftigt, kostnadseffektivt och miljövänligt jordbruk och i synnerhet familjejordbrukens produktionsförutsättningar". Men jordbrukarnas inkomster är 27 procent lägre än 2010 och nu vill regeringen ytterligare påskynda den negativa utvecklingen genom att skära med omkring 40 miljoner euro i stöden till jordbruksproduktionen 2012. Den tänker inte bara ta till direkta nedskärningar utan vill också påföra jordbrukarna mycket högre kostnader och skatter. Förslagen om höjd energibesiktning och strängare kapitalbesiktning betyder avsevärt mindre inkomster för jordbrukare och skogsägare.

Skrivelsen i regeringsprogrammet om att jordbrukets miljökonsekvenser ska minskas och förslaget att skära med 9 miljoner euro i miljöstödet bevisar också att regeringsprogrammet går stick i stäv med regeringens åtgärder i praktiken.

Vi godkänner inte att regeringen slutar skjuta till kapital till jordbrukets utvecklingsfond. En sådan åtgärd leder redan på några få år till att stöden till branschen upphör.

Regeringen anger som ett av sina mål att fortsatt förbättra våra skogsbaserade näringars konkurrenskraft och lönsamhet utifrån det nationella skogsprogrammet. "Man ser till att det nationella skogsprogrammet och lagen om finansiering av hållbart skogsbruk genomförs. Handlingsprogrammet för mångfalden i skogarna i södra Finland (METSO) fortsätter". Trots att det står så här i regeringsprogrammet kommer de statliga stöden för skogsvård och grundförbättring i privata skogar, främjad energiutvinning ur klensvirke och främjad vård av skogsnatur att skäras ner med mer än 25 miljoner euro jämfört med 2011. "Man håller fast vid det nationella målet för förnybar energi", säger regeringen, men det är en omöjlighet med anslaget i budgetpropositionen, som innebär att energistödet för klensvirke minskas med 46,3 procent.

Vidare sägs där att det "med tanke på landsbygden är viktigt att infrastrukturen, väg- och informationsnätet fungerar bra. En fungerande vatten- och avloppsförsörjning har en nyckelroll i näringslivets och jordbruksproduktionens utveckling". Men enligt budgetpropositionen vill regeringen minska vattenhushållningsanslagen med 21,4 procent och stöden för enskilda vägar med 65 procent. Vi centerledamöter i jord- och skogsbruksutskottet godkänner inte de föreslagna nedskärningarna. Vi godkänner inte heller att villkoren för avträdelsestöd till jordbruksföretagare urholkas utan vill att villkoren för det s.k. arrenderingsalternativet till avträdelsestöd bibehålls.

Anslagen för utveckling av landsbygdsnäringsringar måste bibehållas på en nivå som garanterar tillgång till högkvalitativ och heltäckande rådgivning både regionalt och innehållsligt och möjliggör jordbruksproduktion i hela landet.

Regeringen drar upp riktlinjerna för hur närproducerad och ekologisk mat ska främjas. "Regeringen ska genomföra ett utvecklingsprogram som gäller den ekologiska branschen och närproducerad mat, genom vilket produktionen ska

bli mångsidigare och öka så att den motsvarar efterfrågan samt livsmedelskedjan för ekologisk mat utvecklas och förädlingsgraden för närproducerad mat höjas. Som strategiskt mål för Finlands jordbrukspolitik sätts att få andelen ekologisk och närproducerad mat att öka kraftigt". För att omsätta planerna i verkligheten har regeringen tillsatt en utredningsman, som föreslår att ett slags ekologiskt institut, Luomu-instituutti, ska inrättas. Det föreslås bli förlagt till S:t Michel, i anslutning till Helsingfors universitets Ruralia-institut. Enligt vår mening är förslaget motiverat och därför föreslår vi ett anslag för att inrätta institutet.

I regeringens program prioriteras barn- och ungdomspolitik och de ungas sysselsättning och arbetslivskompetens. Genom samhällsgarantin för unga erbjuds alla unga en arbets-, praktik-, studie-, verkstads- eller rehabiliteringsplats. Programmet tar också upp insatser för att förebygga marginalisering bland unga, miljöfostran för unga, regional jämlikhet och en livskraftig landsbygd. Organisationen 4H är en stark aktör inom de här prioriterade områdena. Regeringens förslag om att minska anslaget med 14 procent äventyrar möjligheterna för denna viktiga form av ungdomsarbete. Centerns ledamotsgrupp föreslår att anslagen ska stå kvar på samma nivå som 2011.

Byaverksamheten spelar en erkänd roll för en fortsatt livskraftig landsbygd enligt de jordbrukspolitiska redogörelser som riksdagen enhälligt har godkänt och de samlade landsbygdspolitiska programmen. Det är motiverat att statsbidraget till byaverksamhet fortsatt ökas successivt enligt tidigare antagna riktlinjer också 2012 och att bidraget höjs med 300 000 euro jämfört med 2011.

I regeringsprogrammet står "Förutsättningar för att höja Finlands självförsörjningsgrad för vegetabiliskt protein i fråga om både foder och människoföda ska utredas". Inte heller detta mål har noterats särskilt i budgetpropositionen.

Villkoren för yrkesmässigt insjöfiske behöver förbättras, anser Centerns ledamotsgrupp. Av jämlikhets- och rättvisehänsyn bör samma finansiella modell vara tillgänglig för yrkesfiskarna i de inre vattnen som för andra fiskeriorganisationer.

Renbeteslagsföreningens verksamhetsvillkor måste tryggas och stödet till föreningen höjas med 166 000 euro för att upprätthålla verksamheten och möjliggöra för föreningen att ta itu med nya frågor.

Det finns inga samhällsekonomiska argument för nedskärningarna inom jord- och skogsbruket. På grund av sektorns arbetsintensiva karaktär är effekterna av såväl tillskott som nedskärningar i anslagen mångfalt större för den regionala ekonomin än de anslag som staten skjuter till. Statens finansiella bidrag till exempel till skogsbruksarbeten är bara omkring 25 procent. I kombination med skogsägarnas egenfinansiering får en euro i stöd fyra gånger större effekt för sysselsättningen.

Regeringsprogrammet och ramförslaget stämmer överens bara när det gäller en nedskärning på 20 miljoner euro i anslagen för återbetalning av energiskatter till jordbruk och trädgårdsodling. Vi centerledamöter godkänner inte ett så här ohållbart förslag när det gäller branscher som befinner sig i en djup lönsamhetskris. Sannfinländarnas grupp i jord- och skogsbruksutskottet omfattar centergruppens åsikter.

Avvikande mening

Vi föreslår följaktligen

att finansutskottet i sitt beslut om betänkandet ska beakta synpunkterna i den avvikande meningen, dvs. att de anslag som anvisas jord- och skogsbrukets huvudtitel i budgetpropositionen för 2012 inte gör det möjligt att genomföra regeringens program.

Helsingfors den 11 november 2011

Timo V. Korhonen /cent
Lasse Hautala /cent
Anne Kalmari /cent
Jari Leppä /cent

Lauri Heikkilä /saf
Pirkko Mattila /saf
Reijo Tossavainen /saf